

NORD-KOREA KILDER TIL HÅP?

Side 3 og 6-7

IS ville utrydde folket hennes **2** | Starter barnehage i martyr-landsby **4**
14-åring ble bibelsmugler **8** | Ber oss være Tyrkias kritiske venn **10**
Radikal muslim fant troen på Jesus **12** | Fargelegger korset i bønn **16**

stefanus
alliansen

sammen for de forfulgte

'ALT LIGGER I GRUS'

– Jesidiene kan ikke flytte hjem, for landsbyene er ødelagt av IS. Og 3 000 unge kvinner er fremdeles savnet, etter at de ble kidnappet som sexslaver, forteller Vian Dakhil.

TEKST: LISA WINTHER OG THEA HAAVET

På et seminar for Stortingets trosfrihetsgruppe i mai fortalte Vian Dakhil (47) om IS-massakren og folkemordet på egen minoritet. IS drepte i 2014 12 000 av jesidi-minoriteten og kidnappet nesten 7 000 unge jesidikvinner som sexslaver. IS gikk aller hardest frem mot jesidiene i Sinjar-fjellet vest for Mosul. Fremdeles lever flere hundre tusen i flyktningleirer.

– Hva er den største utfordringen for religiøse minoriteter i Irak?

– At de blir færre og færre, dag for dag. Mange faktorer arbeider mot minoritetene. IS, men også andre ideologiske krefter i Irak, er mot minoritetene. Mange muslimer misliker jesidier. Også blant medlemmene i det irakiske parlamentet er det folk som er mot minoritetenes rettigheter.

– Hvordan vil du beskrive situasjonen for jesidiene?

– Ikke bedre enn for to år siden. Omkring 80 % er fremdeles internflyktninger. 85 landsbyer er fullstendig ødelagt. De kan ikke dra hjem, for byene må gjenoppbygges fra grunnen. Men vi må også gjenoppbygge tilliten til andre innbyggere. Alt har gått i stykker etter det IS gjorde. Det er veldig trist, men vi stoler ikke lenger på andre.

– Kan du si mer om jentene og kvinnene som holdes fanget?

– 6 900 kvinner og jenter ble kidnappet. Myndighetene hjalp oss å opprette et kontor som har bidratt til å betale ut omtrent 3 700 jenter. Men fremdeles er over 3 000 savnet. Vi vet ingenting. Kontoret hjelper oss

Vian Dakhil i Stortinget i mai. Foto: Johannes Morken

Vian Dakhil

- Har frem til årets valg representert jesidiene i det irakiske parlamentet (Kurdistan Democratic Party).
- Jesidiene mener de tilhører verdens eldste religion. Hovedsakelig utbredt blant kurderne.

fremdeles å kjøpe ut jenter, når det er mulig. Men iblant har de ingen penger, for den økonomiske situasjonen i Kurdistan (selvstyrt region) er veldig vanskelig.

– Er det vanskelig å finne profesjonell hjelp for de løslatte?

– De som er løslatt, trenger mye hjelp, ikke minst psykologisk. De har store traumer. Vi har ikke et spesifikt profesjonelt senter. Men vi gjør så godt vi kan, med den kompetansen og de ressursene vi har.

– Hvordan kan det internasjonale samfunn hjelpe jesidiene og andre i Irak?

– For det første kan de hjelpe sivilsamfunnet med nødhjelp og flyktningshjelp. Det trengs organisasjoner som kan samarbeide langsiktig for minoritetens fremtid. For det andre kan de hjelpe økonomisk. Irak trenger å gjenoppbygge alle byene IS ødela. Minoritetene ble særlig hardt rammet, og man kunne ha bygget små landsbyer for hjemvendte internflyktninger. For det tredje kan de hjelpe politisk. Det trengs press på Iraks regjering for å få den til å dele med minoritetene, for vi har ingen representanter i regjeringen. Det er kun åtte av totalt 328 parlamentsmedlemmer som snakker for minoritetene. Vi er et lite mindretall.

– Hvilke fremtidsdrømmer har du for Irak?

– Demokrati.

Magasinet
stefanus

Utgiver:
Stefanusalliansen

Adresse:
Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no
www.stefanus.no

Telefon:
23 40 88 00

Ansv. redaktør:
Hilde Skaar Vollebæk,
konst. generalsekretær

Redaktør:
Johannes Morken

Redaksjon:
Birgitte Moe Olsen
Thea Haavet

Design:
Tyde: Bendik Schøien

Trykk:
Kai Hansen Trykkeri

Forsidefoto:
Kunstfigur av
Elisabeth Helvin;
foto: Lene Moen Vik

Opplag:
16 200

Gavekonto:
3000 14 57922

Styreleder:
Gunnar Dehli

Repr.skapsleder:
Karin Riska

Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon, med særlig vekt på trosfrihet og på misjon der trosfriheten aktivt motarbeides.

Synspunkter i artikler står for forfatters og intervjuobjektets regning. Stefanusalliansens meninger uttrykkes i lederartikler og kommentarer skrevet av staben.

For givere og abonnenter: Vi følger personopplysningsloven.

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

SKJULTE KILDER TIL HÅP

I 2018 vil det markeres at det er 70 år siden Verdenserklæringen for menneskerettigheter ble vedtatt. Et annet og mindre optimistisk 70-årsjubileum finner også sted i år: opprettelsen av Nord-Korea.

Landets leder Kim Jong-un har skapt overskrifter med sin plutselige sjarmoffensiv. Sør-Koreas president sier håpefullt at Kim har forpliktet seg på å arbeide for full atomnedrustning på Koreahalvøya.

Naiv

Men det er få grunner til naiv tro på endring. Under Sør-Koreas perioder med «solskinns-politikk» på slutten av 1990- og 2000-tallet, gav Nord-Korea mange fagre løfter om nedrustning og oppmykning. Samtidig brukte landet enorme summer på å bygge opp sitt atomvåpenprogram i det skjulte. Kim Jong-un uttaler selvsikkert at landet nå har lyktes i å nå sine kjernefysiske mål. Kim vet at det er trusselen om atomangrep som kan kjøpe ham en plass ved forhandlingsbordet.

Å kvitte seg med disse våpnene vil også gjøre hans posisjon som leder internt i Nord-Korea sårbar. I 2003 oppga Muammar al-Gaddafi Libyas masseødeleggelsesvåpen i bytte mot løfter om inkludering i verdenssamfunnet. Men han unngikk ikke at hans egen befolkning, med støtte fra NATOs bombe-fly, gjorde opprør og henrettet ham fem år senere.

Oversett

De fleste analyser av Nord-Korea slutter her. Men to viktige forhold blir ofte oversett:

Trolig har det skjedd en holdningsdreining blant folket i Sør-Korea. Håpet om et gjenforent Korea er tent hos mange, ikke minst blant kristne ledere. Men en fremtidig

gjenforening, selv under svært optimistiske scenarier, vil kreve betydelige ofre fra den jevne sørkoreaner. Det vil koste ufattelige summer å gi lutfattige nordkoreanere en bedre levestandard, og kreve en dyp kulturendring bort fra individualistisk statusjag til sosial inkludering. Kristne ledere kan peke ut nye veimerker for Sør-Korea å navigere etter, særlig hvis megakirkene bytter profittmål mot mer jordnær etterfølgelse.

Det andre tegnet til håp for langsiktige endringer for Nord-Korea er det ansvaret kristne i Kina tar. Kristne kinesere er aktive i skjult evangelisering i Nord-Korea, og de har etablert undergrunnsnettverk for nordkoreanske flyktninger. Å skjule nordkoreanske flyktninger er ulovlig, og kinesiske myndigheter slår hardt ned på menigheter som mistenkes for dette. Samtidig strammes grepet generelt i Kina overfor uregistrerte kirker.

Ved å undertegne Stefanusalliansens siste appell er du med på å stå opp for kristne kineseres rett til å samles. Mange av dem er villige til å risikere sin egen sikkerhet for å nå ut til nordkoreanere, og fortjener langt større oppmerksomhet og anerkjennelse for sin innsatsvilje.

” I 70 år har Nord-Korea vært det ypperste eksempelet på hvor ødeleggende systematiske menneskerettighetsbrudd er.

Ødeleggende

I 70 år har Nord-Korea vært det ypperste eksempelet på hvor ødeleggende systematiske menneskerettighetsbrudd er, både for landets egen befolkning og for verdensfreden.

Likevel finnes det skjulte kilder til dyptgripende endringer hos både sørkoreanske og kinesiske kristne – og våre bønner kan klinge sammen med deres, i påvente av at «lyset fra det høye skal gjeste oss som en soloppgang og skinne for dem som bor i mørke og dødens skygge og lede våre føtter inn på fredens vei».

Hilde Skaar Vollebæk

■ Hilde Skaar Vollebæk
Konstituert generalsekretær

Synspunkter på lederen?
Send dem til hsv@stefanus.no

STARTA BARNEHAGE I MARTYR-LANDSBY

TEKST OG FOTO: JOHANNES MORKEN

» Historia om martyrane er svært dyrebar for meg.
Mama Maggie

SJÅ FOTO Sjå fleire foto frå Mama Maggie-besøket på nettsidene våre www.stefanus.no.

Dei koptiske kristne som vart drepne av IS på ei libysk strand, har fått si minnekyrkje – og barna deira ein barnehage.

Ein video av 21 oransjekledd menn som vart førte over ei strand i Libya i 2015 før dei vart halshogne av IS, gjekk verda rundt.

Sjølv om dei vart isolerte, pressa og torturerte i dagevis, nekta dei til siste slutt å avsverja den kristne trua. Dei vart erklærte som martyrar av den koptisk-ortodokse kyrkja.

20 av dei var koptiske kristne frå Egypt, den siste kom frå Ghana. 3 av koptarane kom frå den same landsbyen, El-Our, i Minya-provinsen sør i Egypt. Den egyptiske regjeringa har finansiert bygginga av ei kyrkje i landsbyen til ære for dei drepne: «Kyrkja til martyrane for trua og heimlandet.»

Barnehage

I oktober i fjor vart ei massegrav oppdaga i Libya. Etter DNA-testar av dei døde og familiemedlemmer vart det fastslått at dei døde var dei 21 frå den IS-filma halshogginga. 15. mai kom dei døde heim til landsbyane sine.

I landsbyen El Our har Mama Maggie, Stefanusalliansens partner i Kairos «søppelby», hatt arbeid i 25 år. Ho og medarbeidarane arrangerer mellom anna barneleirar. To av dei drepne var, etter å ha starta på leirane, blitt leiarar i arbeidet til Mama Maggie, Stefanusbarna. Dei drepne hadde, saman med mange andre, reist til Libya for å skaffa pengar nok til å brødfø familiane. Mama Maggie kjende personleg sju av dei 21.

– Etter drapa besøkte vi landsbyen. Vi møtte enkene og barna. Vi bestemte oss for å opna ein barnehage for dei etterletne og for andre barn. I dag er det 75 barn, seier Mama Maggie til Magasinet Stefanus.

Heltar

Ho kallar dei 21 for «heltar av trua».

– Historia om martyrane er svært dyrebar for meg. IS ville pressa dei 21 til den ytste grensa. Men dei 21 stod imot tortur og press. Dei hadde mot, dei viste ei sterk og frimodig tru på Jesus. Det siste ordet som kom over leppene deira før dei vart drepne, var «Jesus». Vi er glad for at IS gjorde videoopptak, seier Mama Maggie.

Eit syn

Ho var gjest hos Stefanusalliansen i månadsskiftet mai-juni. På møta fortalde ho ei historie om mannen som IS-krigarane i Libya hadde leigd inn som vakt for dei 21. Mannen har fortalt at han i eit syn, då dei 21 skulle drepast i tur og orden, såg himmelen bli mørk. I synet steig ein svart drage opp frå vatnet for å angripa kvar av dei.

Deretter såg han ei kvit ørn stiga ned frå himmelen. Dei oransjekleddene mennene vart så kvite framfor augo på han, og ein kvit hest kom til kvar av dei.

Deretter fall mannen medvitslaus om. Han vart teken til sjukehus der han ikkje sov på tre netter, han var redd og skalv. Faren trudde årsaka var noko dei kristne hadde gjort med han. Difor fekk han tak i ein kristen mann til å be for sonen. Til denne mannen fortalde så vakta om synet han hadde sett. Denne historia har gjort sterkt inntrykk i Egypt. Mama Maggie vil ikkje seia kven mannen som fekk høyra forteljinga var, ho har heller ikkje møtt han. Trygt er det heller ikkje å stå ope fram.

– Folk må gjerne tvila på historia. Men dette er ein svært truverdig mann, seier Mama Maggie.

Under besøket i Noreg møtte Mama Maggie mellom anna barnehagebarn, folka i Gulset kirke i Skien og tilsette i barnehagar og trusopp-læring, i tillegg til opne møte i Skien og Oslo.

Oslo Soul Children og Oslo Soul Teens sang på møtet med Mama Maggie i Misjonssalen i Oslo 29. juni.

Mama Maggie saman med koret Gla'Vox i Gulset i Skien. Foto: Marianne Haugerud

Her har spenningen vært til å ta og føle på siden grensen mellom Nord- og Sør-Korea ble trukket i 1953.

GRIPER ETTER HÅPET

I snart 70 år har grensen mellom Nord- og Sør-Korea vært praktisk umulig å krysse. Nå skaper forhandlinger håp om en ny tid.

TEKST OG FOTO: THEA ELISABETH HAAVET, SØR-KOREA

Historiske møter mellom Sør-Koreas president Moon Jae-in og Nord-Koreas leder Kim Jong-un har skapt håp om en ny tid for Koreahalvøya. Møtene har skjedd i den såkalte demilitariserte sonen mellom de to landene. Stefanusalliansen fikk bli med trosfrihetsaktivist Tim A. Peters til området. Han leder organisasjonen Helping Hands Korea, som blant annet hjelper nordkoreanske avhoppere i sikkerhet. Helping Hands Korea er Stefanusalliansens partner

Bufferzone

Mellom Seoul og grensen passerer vi kilometer etter kilometer med piggrådgerder, vaktårn og militære stillinger. Det som blir

kalt den demilitariserte sonen, er i praksis en av de mest militarisererte sonene i verden. Store troppestyrker står på begge sider.

– Dette er den siste resten av den kalde krigen, sier Tim Peters. En av dem som har vært utplassert her i flere tiår, er Tim Peters' amerikanske venn, Steve Tharp. Tharp er pensjonert offiser i den amerikanske hæren. I 26 år tjenestegjorde han i Korea, der han blant annet i seks år var en del av teamet som forhandlet med nordkoreanerne. Han har skrevet flere bøker om den demilitariserte sonen og er med oss som guide.

” Nord-Koreas svært alvorlige menneskerettighetsbrudd må bli tatt med i fredssamtaler.

Tim Peters

Spent sone

Inne i den demilitariserte sonen ligger landsbyen Panmunjom og området Joint Security Area (JSA), som er det eneste området der det er jevnlig kontakt mellom de to koreanske statene.

– Spenningen er til å ta og føle på, sier Tim Peters.

Grensa mellom de to koreanske statene går midt over konferansebordet i en av bygningene. Her sitter nordkoreanere på den ene siden av bordet og FN-kommandoen, med hovedsakelig sørkoreanere og amerikanere, på den andre siden. Soldatene gir oss strenge instruksjoner for hvordan vi kan oppføre oss i bygningen. De observerer alle våre bevegelser. Tim Peters stiller seg med ett ben i Nord-Korea og ett i Sør-Korea.

– Det er smertefullt at nordkoreanske flyktninger må reise tusenvis av farefulle kilometer for å komme seg i sikkerhet, mens dette er den faktiske distansen mellom nord og sør, sier han.

Militærnærveret og minene i den demilitariserte sonen gjør det umulig for nordkoreanere å krysse grensen.

– Flyktingene må ta en enorm omvei via Kina, der de står i fare for å bli sendt tilbake, for å komme seg i sikkerhet. Vi håper og ber at dette kan forandre seg i forhandlinger mellom Nord- og Sør-Korea, sier Tim Peters.

Propagandalandet

Steve Tharp tar oss med til Mount Dora observatory, bare 800 meter fra delelinjen. Her kan besøkende med kikkert se inn i Nord-Korea, og blant annet betrakte en stor propagandalandsby. Den er laget for å imponere verden, men få eller ingen bor der.

I bakgrunnen durer propagandamusikk fra gedigne høyttalere inne i Nord-Korea. Det er tradisjonell nordkoreansk musikk. Sørkoreansk propagandamusikk er vanligvis høyere og mer moderne, opplyser Steve.

– Vi hører endeløse patriotiske sanger som priser Kim-familien og den nordkoreanske republikken. Det er utrolig å tenke på all musikken som er laget de siste 70 årene for å prise en økonomi omtrent på størrelse med en tilbakestående tredje verden-økonomi, legger Tim Peters til.

– Det er bare Kim-familien og deres lojale støttespillere som lever det gode liv. Andre samler bare smuler. Så det er interessant å høre når de nordkoreanske flyktingene vi hjelper, latterliggjør disse propagandasangene nå som de har muligheten til det.

Usikker framtid

I forbindelse med vårens forhandlingsmøter mellom Nord-Korea og Sør-Korea ble propagandamusikken på begge sider stoppet. Sist vinters knallharde retorikk mellom Kim Jong-un og president Donald Trump ble avløst av planer om et møte dem imellom i juni. I skrivende stund antas møtet, etter noe usikkerhet, å bli holdt 12. juni.

Steve Tharp har lang erfaring med forhandlinger med nordkoreanerne, og mener at de holder verden for narr. Han peker på at de har kommet med lignende framstøt tidligere, uten at de førte fram.

Tim Peters er litt mer håpefull og tror at president Donald Trumps trusler og harde retorikk kan påvirke Kim Jong-un.

– Men det kan også hende at Kim bare følger i sin bestefar og fars spor ved å sette stormaktene opp mot hverandre for å maksimere fordelene han kan få fra hver av dem. Med historiens perspektiv og utspillene fra den nordkoreanske presidenten, så tror jeg også det er det mest sannsynlige.

Tim Peters mener uansett at det ensidige fokuset på atomvåpen i forhandlingene er galt. Han minner om at en FN-rapport fra 2014 konkluderte med at Nord-Korea har begått forbrytelser mot menneskeheten som kan sammenlignes med nazistenes grusomheter.

– Nord-Koreas svært alvorlige menneskerettighetsbrudd må bli tatt med i fredssamtaler. Dette må inkludere de systematiske brudd på retten til trosfrihet, avslutter Tim Peters.

Det er trist at avhoppere fra Nord-Korea ikke har mulighet til å krysse denne grensen med livet i behold, sier Tim Peters (t.v.), her sammen med Steve Tharp foran grensebygningen.

Den demilitariserte sonen

- En 248 kilometer lang og fire kilometer bred landstripe på tvers av Koreahalvøya.
- Er buffer og grense mellom Nord-Korea og Sør-Korea langs 38. breddegrad. Følger fronten under Koreakrigen da våpenhvileavtalen ble signert i 1953.

Jeg bestemte meg for å bli bibelsmugler da jeg møtte en jevn gammel gutt bak Jernteppet. Hans far satt i fengsel for sin tro.

JEG VAR 14 ÅR OG SATT I AVHØR

Esko var 14 da han første gang var med på bibelsmugling og 15 da han bestemte seg for at dette skulle han drive med.

Mitt navn er Esko. Første gangen jeg var med på å smugle bibler, var i 1979 og jeg var 14. Far tok meg med fordi jeg hadde vist at jeg kunne holde på en hemmelighet: Jeg skulle få være med til ski-VM i Lahti i 1978 dersom jeg ikke sa det til noen. Siden jeg klarte å holde tett, fikk jeg være med til ett av landene bak Jernteppet med bibler året etter.

Men det ble ikke en enkel tur. På vei ut av landet fikk vi med oss noen kassetter fra forfulgte kristne. Kassetene ble oppdaget, og jeg satt i avhør en hel dag, alene. Jeg tenkte at dette ville jeg aldri gjøre igjen.

Men etterpå forstod jeg at Gud hadde gitt meg visdom til å svare klokt i avhøret. Far hadde dessuten oppfordret meg til å spørre Gud om Han hadde arbeid for meg i disse landene. Derfor ble jeg med på en tur til.

På denne andre turen bestemte jeg meg for å bli bibelsmugler. Vi besøkte en kristen familie. Der møtte jeg Peter, vi var 15 begge to. Jeg spurte hva han ville gjøre når han ble voksen. Han svarte at han ville tjene Gud. Da jeg spurte hva far hans gjorde, svarte han: «Far min gjør ikke mye. Han er fengslet for sin tro.» Jeg innså at når Peter, som hadde sin far i fengsel, ville tjene Herren, måtte jeg gjøre noe for å hjelpe. Av natur er jeg redd, så at jeg fikk denne opplevelsen, må ha vært Guds nåde.

Blødende offiser

I 1986 begynte jeg selv å frakte bibler med en liten varebil. I 1987 dro jeg på den første turen med en lastebil. Vi lastet bilen med elementer til ferdighus og tok ferja til Sverige. På en gård der lastet vi bibler – jeg tror det var 10 tonn – i hemmelige rom i lastebilen.

Derfra tok vi ferje til Polen og kjørte gjennom Polen, Tsjekkoslovakia og Ungarn til grensa mot Romania. Der stod vi kanskje 14 eller 16 timer. Like før vi skulle gjennom grensekontrollen, kom en offiser. Han viste meg en blødende tommel. Han hadde slått seg med en hammer. Det så ille ut.

” Jeg var (...) forvirret. For i mitt hode skulle jeg smugle bibler helt til Jesus kom igjen, eller til jeg ble arrestert.

Bibelsmugler Esko

Jeg hjalp med sårsalve og bandasje, han takket og gikk. Da soldatene klatret opp på lastebilen, kom offiseren jeg hadde hjulpet. Han kommanderte soldatene ned. De hadde bokstavelig talt hoppet oppå biblene, det var bare et teppe mellom. Vi slapp gjennom. Jeg vet ikke hva som egentlig var motivasjonen min for å hjelpe ham med fingeren. Men Gud lot det skje.

I Romania kjørte vi alltid til en parkeringsplass om natten. 10–15 grupper kom med små camping- eller varebiler til avtalte tidspunkt. Lastebilen hadde åpningen mot skogen. Vi lastet bibler over til bilene, det tok et par timer. Det var en slik fred der. Menneskelig talt var parkeringsplassen et farlig sted. Men i Guds nærvær ble frykten borte.

Etterpå kjørte vi til Hellas eller Kypros med huselementene.

Ikke helter

Vi var ikke helter. Det var de som tok imot bibler, som virkelig tok risikoen. De levde under press og risiko hver dag. I huset sitt kunne de skjule et tonn bibler som de skulle distribuere videre. Dersom det kom inspeksjon, ville de bli fengslet.

En bror i Romania ble tatt mens han transporterte bibler som han hadde fått av oss. Etter at han slapp ut av fengsel, skrev han i et brev at han ville gjøre det samme på nytt. Han var forberedt på å lide. Han og de andre må ha elsket Bibelen høyt. Det var ikke mulig å kjøpe bibler i Romania.

Forvirret

Jeg vet ikke hvordan det er å leve uten hemmeligheter. Men da Berlinmuren falt, ble det rart – da begynte alle å snakke. Da muren falt, takket jeg Jesus for at vi aldri ble tatt. Jeg takket for at våre brødre og søstre i Romania, Tsjekkoslovakia, Bulgaria og de andre landene kunne tilbe fritt og at de kunne reise.

Men jeg var også forvirret. For i mitt hode skulle jeg smugle bibler helt til Jesus kom igjen, eller til jeg ble arrestert. Det jeg hadde bedt om, var Guds hjelp til å få enda en last med bibler over grensen. Men så svarte Gud med å rive hele muren. Den muligheten hadde jeg aldri sett for meg. Min rolle var altså mye mindre enn jeg trodde, mens Guds plan var mye større enn jeg hadde forestilt meg.

Esko (t.h.) og Antti viser kartet over rutene de kjørte som bibelsmuglere. Foto: Thea Haavet

Her viser Esko og Antti en spesialbygd bensintank med et hemmelig rom for bibler, brukt under bibelsmuglingens dager. Foto: Thea Haavet

Lese mer i Bibelen

Når jeg ser tilbake tenker jeg at jeg ville gjort det samme på nytt. Men jeg ville også lest mer i Bibelen. Jeg har vært veldig ivrig etter å transportere Bibelen, men ikke alltid like ivrig til å studere den selv. Nå som jeg er blitt eldre, har jeg innsett hvor viktig det er å være nær sjel med Guds Ord.

SE FILM

På våre nettsider, www.stefanus.no, kan du se filmer med de finske bibelsmuglerne Esko og Antti.

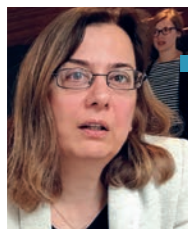
Protestantiske kirker i Tyrkia kjemper for sine rettigheter. Foran denne moskéen i Mardin sørøst i landet viser skiltet til høyre veien til den protestantiske kirken. Foto: Pål Brenne

Det er viktig å være en kritisk venn av Tyrkia, med vekt på både kritikk og vennskap.

IKKE GI OPP TYRKIA

I 2014 ble Recep Tayyip Erdogan Tyrkias første valgte president. 24. juni er det igjen valg, etter at presidenten framskyndet valget som skulle vært holdt i november 2019.

Erdogans mottiltak etter det mislykkede kuppforsøket i 2016 var sterke. Han rensket ut fra statsapparatet titusener av mennesker som han mistenkte for å ha forbindelser med bevegelsen til Fetullah Gülen som bor i USA og som Erdogan beskylder for å stå bak kuppforsøket. Det gikk blant annet hardt utover rettsapparatet. Mange journalister er fengslet.

Mine Yildirim forsker på menneskerettigheter og er aktivist for trosfrihet i Tyrkia. I 2016 fikk hun, sammen med Aykan Erdemir, Stefanusprisen. Hun deltok på seminar for Stortingets tverrpolitiske gruppe for trosfrihet 3. mai.

GJESTEN

Det største menneskerettsproblemet er den innskrenkede ytringsfriheten og frykten. Tyrkia er nederst på listen over pressefrihet. Uten ytringsfrihet har vi ingen tros- og livssynsfrihet.

For at situasjonen for menneskerettighetene skal bli bedre, må vi få en stabil regjering som respekterer lov og rett. Stabilitet vil gi større vilje til reformer. Undersøkelser har vist at folk i Tyrkia ønsker demokrati og menneskerettigheter. Men når det er krise, blir menneskerettigheter sett på som luksus. Det gjelder også for tros- og livssynsfriheten. Kuppforsøket og mottiltakene etter kuppforsøket har på en rekke felt svekket respekten for lov og rett.

Fengslet pastor

Rettssaken mot den protestantiske pastoren Andrew Brunson, som har sittet fengslet uten lov og dom siden oktober 2016, ble 7. mai utsatt for andre gang, til 18. juli, etter presidentvalget. Saken er i ferd med å bli en ren politisk sak mellom USA og Erdogan. Men dette er en viktig menneskerettssak. Dessverre har ingen menneskerettsorganisasjoner gått inn i saken.

Heldigvis er ingen trossamfunn blitt rammet av alvorlige terrorangrep. De har en viss politibeskyttelse, men får ikke kjennskap til den reelle trusselsituasjonen. Mange trossamfunn har betalt for egne overvåkningskameraer og private vakter. Det er dyrt.

I nasjonale medier har de verbale angrepene mot trossamfunn derimot økt i omfang etter kuppforsøket. De som rammes sterkest er kristne, jøder og armenere – og i det siste også syriske flyktninger.

Hatretorikk

Gudshus, også flere kristne kirker, utsettes for trusler og mindre angrep. Det siste eksemplet: I slutten av april ble et digert lass med søppel tømt utenfor en armensk kirke i Istanbul. Gjerningsmannen skrev på kirkeveggen: «Dette landet tilhører oss.» De lokale myndighetene ryddet opp søpla. Men politiet opplyste i media at gjerningsmannen var «mentalt ustabil» og at han derfor slapp straffeforfølgelse.

Manglende straffeforfølgelse er utbredt. Det kan være en effekt fra kuppforsøket. Da oppfordret president Erdogan folk til fysisk å slå til mot «fienden» – uten å risikere straff.

Det kan, selv om vi ikke vet det sikkert, ha skapt et inntrykk av at ingenting vil hende med dem som angriper en kirke. Han som tømte søppel foran den armenske kirken, følte kanskje at han tvert imot gjorde noe patriotisk, siden han skrev at «Dette landet tilhører oss».

På vent

Flere reformer for tros- og livssynsfriheten er satt på vent etter kuppforsøket. De armenske, greske og jødiske trossamfunn har egne stiftelser som blant annet driver sykehus. Disse er underlagt egen lovgivning. Men stiftel-

” I nasjonale medier har de verbale angrepene mot trossamfunn derimot økt i omfang etter kuppforsøket.

sene har ikke kunnet velge nye styremedlemmer siden 2013, selv når medlemmer har trukket seg eller er døde. Derfor blir viktige saker for stiftelsene ikke håndtert.

Regjeringen blokkerer også den armenske kirken fra å velge ny patriark. Den forrige patriarken ble syk i 2008 og har ikke vært i stand til å utføre sin gjerning siden den gang. Patriarken er valgt på livstid. Kirken må søke om å få velge ny. Staten har blokkert valget, siden staten mente at det er i strid med kirkens tradisjon å velge en assisterende patriark. I stedet måtte kirken velge en vikar, som heller ikke er i tråd med kirkens tradisjon, og vikaren fikk en høyst uklar stilling. Staten skal etter min mening ikke blande seg inn i valg av kirkelig lederskap eller definere hva kirkens tradisjon er.

Strid i retten

I et distrikt i Diyarbakir sørøst i Tyrkia ble flere kirker nasjonalisert i 2016. Staten begrunnet dette med at skadene som var påført kirkene i kamper mellom hæren og den kurdiske PKK-geriljaen, måtte repareres av staten. Kampen om eiendomsretten pågår fortsatt i retten. Kirkene som ikke er for skadet, er i bruk inntil tvisten er avklart.

En rekke religiøse minoriteter, inkludert kristne menigheter, har ikke fått legal status for sine gudshus. Det gjelder både aleviene, den største religiøse minoriteten, som utgjør 15 av 80 millioner innbyggere i Tyrkia, og flere protestantiske kirker. Mangelen på legal status gir byggene mindre beskyttelse. Trossamfunnene kan for eksempel få problemer ved byplanlegging dersom deres gudshus ikke har slik legal status.

Noen tror alt blir bra i Tyrkia dersom Erdogan forsvinner. Men landet har store systemproblemer. Vi må ikke bruke all energi på Erdogan. Vi må bygge opp et sivil samfunn. Dessuten skjer det positive ting. Nå i juni starter vi opp igjen «Freedom of Belief Initiative», med støtte fra den norske ambassaden i Ankara. Det politiske klimaet er forandret. Nå må vi finne ut hva vi kan få til under det nye klimaet. Vi må ikke gi opp Tyrkia.

LES PÅ NETT

På et seminar i Stortinget 3. mai oppfordret Mine Yildirim Amnesty og Norges ambassade i Tyrkia til å engasjere seg i saken mot pastor Andrew Brunson. Les svarene. www.stefanus.no, 3. mai PS. I slutten av mai fikk den syrisk-ortodokse kirken i Midyat i Mardin sørøst i Tyrkia returnert fra staten halvparten av rundt 100 eksproprierte kirkeeiendommer.

EN RADIKAL MUSLIMS VEI TIL TRO PÅ JESUS

Jeg vokste opp i Saudi-Arabia og ville som 13-åring dra i krigen i Afghanistan og dø for å være sikret plass i paradiset. I stedet fikk jeg et syn.

FORTALT TIL: INGVAR A. ISENE

Jeg heter Nasser al-Qahtani. Min far var hengiven muslim av fornem ætt fra Saudi-Arabia. Han traff min mor da han studerte i USA. Hun konverterte til islam. De giftet seg og flyttet til Saudi-Arabia.

Livet mitt var fylt av skam. Som barn opplevde jeg at jeg ikke var god nok. Jeg prøvde å kompensere ved å være en meget overbevist muslim. Når de lærde i moskeen ba meg å memorere et vers fra Koranen, adlød jeg. Jeg studerte de hellige skrifter og så at i islam er det to veier til frelse: Enten måtte jeg gjøre alt for å tilfredsstille Gud og håpe det var godt nok. Eller jeg kunne dø som martyr.

Å dø som martyr ville være det enkleste og sikreste. Det var krig i Afghanistan. Jeg var 13 år. Dit ville jeg dra for å bli drept og bli sikret plass i paradiset.

Stresset av min tro

Foreldrene mine visste ikke om tankene mine. Mor tok meg med til USA. Mens vi var der, startet krigen i Kuwait (1990). Hun ville ikke dra tilbake til Saudi-Arabia så lenge det var urolig. Da krigen var over, ville hun ikke dra tilbake likevel. Dette kunne jeg ikke forstå. Jeg lengtet tilbake. Hvorfor skulle Gud straffe meg?

Etter hvert fikk jeg venner, men jeg syntes synd på dem siden de kom til å havne i helvete; de var født i USA og kjente verken Gud eller profeten. Så traff jeg noen kristne. «Det er bra», tenkte jeg, «nå er jeg muslimsk misjonær i Amerika».

Fortsatt gikk jeg med planer om å bli martyr. Men årene gikk. Jeg møtte kvinnen jeg ville gifte meg med. Hun hadde kristen bakgrunn. Jeg fortalte ikke mye om islam i starten. Da vi ble gift, fortalte jeg min overbevisning: at Jesus ikke døde på korset og at han ikke var Guds sønn.

Kona mi ble stresset av min radikale tro. Hun ble gravid og var bekymret for hvordan det skulle gå med barna. Hun spurte kristne venner om råd. «Mannen din er crazy muslim; forlat ham», fikk hun høre.

Men hun fikk ikke fred for dette og vendte tilbake til kirken hun hadde forlatt da vi giftet oss. Den dagen leste pastoren fra 1. Kor 7,13: «Dersom en kvinne har en ikke-troende mann og han gjerne vil bli hos henne, skal hun ikke skille seg fra mannen.» Og vers 16: «For vet vel du, kvinne, om du kan redde din mann?»

«Det er umulig», tenkte kona mi. Likevel kjente hun at dette var Guds vilje. Hun ba om forbønn fordi hun var gift med en muslim.

Jeg var hard

Jeg likte ikke at kona mi var så mye i kirken, så jeg bestemte at vi skulle flytte nærmere min familie og bort fra hennes. Kona mi ble redd og ba alle hun kjente om

– Jeg studerte de hellige skrifter og så at enten måtte jeg gjøre alt for å tilfredsstille Gud og håpe det var godt nok. Eller jeg kunne dø som martyr, forteller Nasser al-Qahtani. Foto: Scanstock Photo

» Vi må vende oss bort fra den vantro at Gud ikke har makt til å frelse også vår familie.

Nasser al-Qahtvani

forbønn. Hun vitnet også for alle. Jeg var hard. Jeg sa at det var greit at hun var kristen, men la til at barna våre er muslimer fra de er født.

Men så begynte Den hellige ånd å gi meg tanker: «Du trenger en frelser.» Jeg ble overbevist om at jeg var en synder. Jeg fastet hele ramadan, men fikk ikke fred: «Hva er galt med meg? Kanskje Allah har bestemt meg for fortapelse?» I islam kan Gud sende dem han vil til fortapelse. Jeg planla aksjoner for å bli martyr.

Men en dag lot jeg meg overtale av kona mi til å bli med til gudstjeneste. Jeg tenkte at alt jeg hørte var fra djevelen. «Her gjør de alt feil, de vasker seg ikke før de ber og de har musikk.»

I moskeen er alt veldig alvorlig, ingen latter, kjærlighet eller glede. I kirken klemte folk hverandre og smilte. Det var en fest.

Jeg liker i grunnen fest, så jeg dro tilbake. Jeg var ikke med på sangene om Jesus, men sangene som opphøyet Gud, kunne jeg synge. For muslimer er treenighetslæren den store snublesteinen. Jeg kunne ikke tro at Jesus var Guds Sønn.

Jeg fortsatte å gruble. Gud elsker sine profeter, han vil ikke la dem lide. Evangeliet ber meg derimot tro at det var Gud selv som døde på korset, at det var han som ble spyttet på, som ble pisket og naglet til korset. Den Gud jeg trodde på, ville aldri tillate dette, han var kilde til all ære, dette var bare skam.

Likevel, en del av meg ville at det skulle finnes en utvei så jeg slapp å dø for mine synder. Jeg tenkte: Skal jeg tro, må Gud vise seg for meg.

Et syn

En dag jeg satt i kirken, fikk jeg et syn. Jeg fikk se et blodig og torturert menneske. Da de løftet ham opp på korset, møtte øynene hans mine. Jeg så bare kjærlighet, ikke fordømmelse. Jeg så inn i Guds øyne.

Deretter kom et mørke som skjulte alt. Mørket var synden som ble lagt på Jesus. Mørket varte i timevis. Det ville bringe skam over Jesus, men Jesus overvant mørket. Mørket selv ble til skamme.

I synet døde Jesus. Jeg hørte stemmen: «Dette gjorde jeg for deg.» Med ett var jeg tilbake i kirken. Jeg hørte pastoren invitere alle til å gi sitt liv til Jesus og be en bønn han sa frem. Jeg ba bønnen og bekjente Jesu navn. En ild kom over meg. Jeg kjente at det var godt.

Så begynte hjernen å virke igjen. «Dette kan ikke stemme, jeg er muslim.» I én uke grublet jeg: →

«Er dette hallusinasjoner eller djevelen? Jeg kan ikke forlate islam, det vil ødelegge min familie. Det hadde vært bedre om jeg var død.»

Men så kjente jeg fred. Kona mi ble glad, vi fortalte det i kirken. Det er 21 år siden.

Ikke vekslet et ord

Jeg ville ikke at familien min skulle høre det fra andre. Jeg startet med å fortelle min søster på 14. Det burde være trygt. Men så hadde kona mi allerede, i skjul for

meg, fortalt henne om evangeliet, så da jeg var ferdig, sa søsteren min: «Jeg ber om din tillatelse til å bli kristen.» Hun hadde ikke våget å si det til meg tidligere, fordi hun var redd.

Jeg fortalte det så til min bror. Han ble sint og mente jeg var blitt forvirret og forført. «Jeg kjenner deg ikke lenger», sa han. Vi har ikke vekslet et ord på 20 år.

Vi som fra islams hus kommer til tro på Jesus, sårer vår familie. Men vi må vende oss bort fra den vantro at Gud ikke har makt til å frelse også vår familie.

FORFØLGES FOR SIN JESUS-TRO

TEKST: JOHANNES MORKEN

Mennesker som forlater islam for å tro på Jesus, forfølges av staten, av familien eller av begge.

Organisasjonen Middle East Concern (MEC) støtter mennesker som diskrimineres eller forfølges for sin kristne tro i Midtøsten og Nord-Afrika. I 2017 gikk MEC inn i 264 enkelt-saker om forfølgelse.

Angripes

58 prosent av sakene handlet om kristne med muslimsk bakgrunn. 35 av sakene var fra Iran. Og dette fortsetter. 2. mai fikk for eksempel fire kristne konvertitter stadfestet dommene fra 2017 om fengsel i ti år. De ble blant annet dømt for å ha forkynt «sionistisk kristendom».

– Kristne sees som en trussel mot Irans nasjonale sikkerhet, sier James Sim i Middle East Concern. De fengslede mister arbeidet. Også deres ektefeller mister arbeidet. De har ingenting å komme tilbake til etter en dom. De fengsledes hjem brukes som en form for kausjon.

– Dersom kristne velger å forlate landet, og noen ganger oppmuntres av myndighetene til å dra, trenger de ikke møte i retten. Så blir husene konfiskert, sier James Sim.

Disse fire konvertittene har nylig fått stadfestet lange fengselsstraffer. Foto: World Watch Monitor

Ikke bare konvertitter

I 2017 viste det seg at det ikke bare er troende med muslimsk bakgrunn som rammes i Iran. MEC fikk også fire saker fra de små historiske kirkene som har lov til å operere, med gudstjenester for eksempel på armensk.

Shamiram Isavi Krabizeh, assyrisk kristen, ble så i januar dømt til fem års fengsel i Teherans revolusjonsdomstol. Hun ble dømt for å ha truet den nasjonale sikkerheten og regimet ved å organisere små grupper, delta på et seminar utenlands og for å «lære opp kirkeledere og pastorer til å opptre som spioner».

En høring i ankesaken ble holdt 9. mai. Ny høring ventes senere i år.

Familien truer

MEC behandlet i fjor 32 saker fra Jordan. I flertallet av saker var det press mot kristne med muslimsk bakgrunn. I flere tilfeller flyktet disse fra Jordan for å komme unna familiens trusler. De hadde ikke tillit til at myndighetene ville beskytte dem.

– Er det bare negative nyheter?

– Nei. Kirkene vokser både i Egypt og Algerie og ikke minst i Libanon, særlig blant flyktninger fra Syria. Mennesker som har opplevd overgrepene til både IS og Nusrafronten (Al Qaida) i Syria, blir desillusjonerte. De forlater islam. En del blir kristne, mange blir ikke-religiøse, sier James Sim.

Mine Yildirim utfordret trosfrihetsgruppen og Kjell Ingolf Ropstad (KrF).

POLITIKERE SATSER PÅ NYTT

TEKST: LISA WINTHER

3. mai startet Stortingets trosfrihetsgruppe opp etter valget 2017. Målet er å fremme tros- og livssynsfrihet globalt. Alle partier er med. Abid Raja (V) er leder, Kjell Ingolf Ropstad (KrF) er nestleder. Nina Sandberg (Ap), Trond Helleland (H), Hans Andreas Limi (Frp), Trygve Slagsvold Vedum (Sp), Petter Eide (SV), Une Bastholm (Mdg) og Bjørnar Moxnes (Rødt) er med.

Gruppen ble opprettet i 2015. Den er en del av et internasjonalt nettverk av parlamentarikere - IPPFORB, International Panel of Parliamentarians for Freedom of Religion or Belief.

– Det som er unikt i Norge er at alle partier står bak, sier Raja. IPPFORB har 500 parlamentarikere i 60 land.

Eksempler

Ed Brown, som har koordinert IPPFORB i Helsingforskomiteen og etter sommeren blir generalsekretær i Stefanusalliansen, delte inspirerende eksempler, som dette: Den brasilianske trosfrihetsgruppen i parlamentet sendte brev til Nord-Koreas ambassade for å løfte opp de grove trosfrihetsbruddene i Nord-Korea. De fikk telefon fra ambassaden med invitasjon til samtale. Ambassaden sa at de ikke hadde vært interessert i en samtale dersom det var amerikanerne som hadde sendt brevet, men med brasilianere var det noe annet, fortalte Brown.

Kan bidra

Det er tre enkle måter som norske stortingspolitikere kan bidra på: Gjennom å lære mer om trosfrihet og la seg engasjere, gjennom å sende brev i enkeltsaker, og gjennom å påvirke den norske regjeringens prioriteringer i utviklings- og utenrikspolitikk. Stefanusalliansen bidrar gjerne med utkast til brev og innspill til stortings spørsmål og interpellasjoner.

Les intervju med Vian Dakhil side 2 og «Gi ikke opp Tyrkia» av Mine Yildirim side 10.

‘STERKT Å SE DERES TRO’

Vibeke Nes (49)

Gift med Bjørn Runar Nes.

Bonusmamma til tre, bestemor til fire, fostermor til en.

– Hva gjør du i Stefanusalliansen?

– Jeg jobber som giverkonsulent. Mye av tiden består av registrering av gaver, giveravtaler og å svare på e-poster. Jeg har også mye kontakt med våre samarbeidspartnere ute ved utbetaling av prosjektstøtte. Det er inspirerende å ha kontakt både med støttespillere og prosjektpartnere.

– Hvorfor arbeider du her?

– Helt siden tenårene har jeg vært engasjert av kristne som blir forfulgt for sin tro. Jeg har vanskelig for å se for meg en bedre jobb. Den er meningsfull, utfordrende og inspirerende. Det er godt å se at kristne som blir undertrykt eller forfulgt, får hjelp. Men det er også fint å se mennesker i Norge bli inspirert, engasjert og utfordret.

– Din største opplevelse i jobben?

– Å høre de sterke historiene til våre partnere, se deres tro og se hvor mye det betyr at vi ber for dem og støtter dem, det er nok det som gjør sterkest inntrykk.

Vibeke Nes har jobbet i Stefanusalliansen i 10 år.

På gulvet foran konfirmantene ligger 100 nypissede fargeblyanter. Nå skal de unge be på en ny måte: Gjennom fargelegging.

ET KORS FOR DE STORE SPØRSMÅLENE

TEKST OG FOTO: ÅSHILD MOEN ARNESEN, KATEKET I HOBØL OG TOMTER MENIGHETER

– Hva er bønn og hvordan kan vi be? spør jeg konfirmantene i begynnelsen av konfirmanttimen.

De har ulike svar. Vi snakker om hvorvidt vi må folde hendene og om det finnes noen mal for bønn. I dagens konfirmanttime skal vi be i farger, med hjelp av et eldgammelt kors fra den koptiske kirken i Egypt. De får utdelt skrivebrett, et papir med det lille iotakorset og den første fargeblyanten. Den er rød.

Gammel nøkkel

Selve iotakorset har røtter i det førkristne, egyptiske symbolet ankh-nøkkelen. Da kristendommen kom til Egypt, adopterte de kristne ankh-nøkkelen som et livs-symbol og som et uttrykk for Jesu kors.

Bruk iotakorset

Du kan laste ned vårt opplegg Mal og mediter fra våre nettsider www.stefanus.no
Du finner det under For-menigheten/konfirmanter-og-ungdomsgrupper/

Et iotakorset – i en av utgavene på Anafora i Egypt. Foto: Eyvind Skeie

Det er funnet iotakorset i taket på koptiske kirker fra 400-tallet, og måten man malte dem på, forente det kunstneriske og det kontemplative. Kloster- og kirkefolk ba mens de malte, og ofte var det varianter av den såkalte Jesus-bønnen: «Herre Jesus Kristus, Guds sønn, forbarme deg over meg...» Malingen ble et sjelsesørgisk verktøy.

«Korset tar imot»

Nå sitter 12 konfirmanter foran meg og tar fatt på rødfargen, som skal fylle de små iota-bokstavene som går som et skelett gjennom korset. Jeg gir dem noe å grunne på mens de fargelegger: Kanskje har du noen opplevelser i livet du gjerne skulle vært foruten? Noe som har skjedd, noe vondt og leit som du vil legge fra deg hos Gud i korset? Korset tar imot.

» Det var så avslappende å tegne. Det ga meg en ro.

Konfirmant

Lyden av blyanter som skrapes mot arket er det eneste som høres. I forkant har jeg sagt at hvis noen opplever det krevende å sitte stille lenge, kan de rekke opp en hånd, og så kan de få lov til å gå ut en liten stund. Ingen rekker hånda i været mens vi tegner. Det forbløffer meg at de er så rolige, denne gjengen som vanligvis har så mye bevegelse i seg.

Så får de en grønn fargeblyant ledsaget av spørsmålet «Hva gir meg hvile?», så gult: «Du er god nok. Ta imot Guds kjærlighet til deg.» Den svarte fargen markerer grensene våre: «Hvilke grenser er gode for meg?» og blått: «Hva er jeg takknemlig for?» Til slutt er korset fargelagt med bønner og tanker, bare det hvite i midten står igjen. Gud gjennomskinner oss innenfra.

«Ga meg ro»

I ettertid er det flere av dem som trekker fram fargeleggingen av iotakorset som noe av det fineste i konfirmanttiden.

– Det var så avslappende å tegne. Det ga meg en ro, sier en av jentene.

Og det som er fargelagt inn i korset, er mellom konfirmanten og Gud.

Konfirmantene fargela iotakorset – i stillhet.

FÅR PRIS FOR IRAKISK KAMP

Saad Salloum (t.v.) og Ameer Jaji får Stefanusprisen i 2018.

Stefanusprisen for 2018 går til ein irakisk prest og ein irakisk agnostikar som i tiår har kjempa for trusfridom og minoritetsrettar i heimlandet sitt.

Saad Salloum og fader Ameer Jaje driv dialog med muslimar og andre religiøse grupper. Saman har dei stifta Iraqi Council of Interfaith Dialouge med medlemmar av ulike religiøse grupper.

Risiko

Salloum er ein av dei fremste irakiske ekspertane på situasjonen for minoritetar generelt og religiøse minoritetar spesielt. Han er akademikar og journalist som gjennom bøker, artiklar og foredrag aukar kunnskapen om minoritetane. Salloum seier at risikoen for at minoritetar vert utrydda eller forlet landet er ein trussel også mot heile Iraks identitet.

Fader Ameer Jaje er dominikanar-prest, akademikar og forskar. I eit intervju med Al-Monitor seier han at minoritetane i Irak lir under mangel på interesse hos alle parti og aktørar og at dei mangla vern mot folkemordet i IS-kontrollerte område. Han meiner at minoritetane blir brukte som syndebukkar i konflikhtar mellom mektige krefter i Irak og at alle minoritetane er blitt offer når store, religiøse grupper i landet prøver å løysa konflikhtar seg imellom.

Uavhengig

Stefanusprisen vart første gongen delt ut i 2005, til biskop Thomas i den koptisk-ortodokse kyrkja. Prisen blir delt ut kvart andre år til ein eller fleire personar som har gjort ein særskilt innsats i kampen for trusfridom og menneskerettar.

Prisen vert delt ut av ein uavhengig priskomiteé, oppnemnd av styret i Stefanusalliansen. I komiteen i år sit Erling Rimehaug, Ingvill Thorson Plesner, Knut Vollebæk (uavhengige) og Ingun Yri Øystese (frå styret).

Prisen består av 10 000 euro til den saka prismottakarane arbeider for, og eit kunstdiplom.

FÅR 24 MILLIONER TIL TROSFRIHET

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN

Stefanusalliansen har signert en treårig rammeavtale med Utenriksdepartementet.

Midlene er en del av regjeringens økte satsing på å hjelpe tros- og livssynsminoriteter.

– Dette er svært gledelig. Vi har lenge hatt et ønske om å jobbe mer med rettshjelp, og å styrke undervisning om trosfrihet der det trengs mest, sier leder i Internasjonal avdeling, Kai Tore Bakke.

Avtalen, med åtte millioner hvert år, vil fordele seg fra 1. august 2018 til 31. juli 2021.

– Vi har i mange år arbeidet opp mot Utenriksdepartementet i spørsmål om trosfrihet. Vi opplever at dette har gitt oss troverdighet og relevans, sier Bakke.

Avtalen «Empowering agents of change for Freedom of Religion or Belief» har som mål å utruste aktører fra det sivile samfunn.

Egne rettigheter

Avtalen består av tre prosjekter. Ett gjennomføres sammen med tre andre aktører i et nordisk nettverk for trosfrihet. I mars lanserte nettverket en digital læringsplattform for trosfrihet. Den har fått ros av både FN og EU. Cirka halvparten av midlene fra UD-avtalen vil brukes til å videreutvikle opplæringsressursene og lage internettbaserte kurs.

Kai Tore Bakke er glad for avtalen. Utenriksminister Ine Marie Eriksen Søreide holdt appell under fakkeltøget i Oslo i november.

Russland og Usbekistan under lupen

Til den 30. sesjonen av FNs menneskerettighetsråd i Genève bidro Stefanusalliansen med anbefalinger til norske myndigheter om hvordan trosfrihetssituasjonen i utvalgte land kan forbedres. Norge anbefalte Russland og Usbekistan å endre lovverk som truer trosfriheten.

Landene som er under lupen gjennom Universal Periodic Review (UPR), velger selv om de godtar

anbefalingene, og hvordan disse skal følges opp.

I mai ble 14 land gjennomgått. Blant disse var Russland og Usbekistan. I begge land må religiøse grupper registrere seg hos myndighetene, og trenger godkjenning for eksempelvis å feire gudstjeneste. Misjon er ulovlig. Større statlig kontroll over trossamfunn sies å skulle forebygge ekstremisme, men legger i realiteten store restriksjoner på fredelige, religiøse grupper som opplever bøtelegging, arrestasjon og tortur.

Norge ba under sesjonen Russland og Usbekistan fjerne og endre lovverk som truer trosfriheten.

Retts hjelp

Del to handler om retts hjelp. Stefanusalliansens partnere bistår ofre for menneskerettsbrudd med gratis retts hjelp. Innsatsen vil trappes betydelig opp. Utvalgte advokater vil få tilskudd for å forsvare forfulgte i retts systemet.

Det skal også bygges opp en nettbasert database for å hjelpe advokater til å utfordre religiøs forfølgelse. Basen vil være et oppslagsverk over nasjonale lover og regler.

Etablere organisasjoner

Prosjekt tre vil gjennomføres av organisasjonen BPSOS (Boat People SOS). Forfulgte

» Innsatsen for misjon vil bli styrket med innsamlede midler for å ivareta denne delen av vårt oppdrag.

Kai Tore Bakke

katolske grupper og etterfølgere av religionen Cao Dai i Vietnam vil trenes opp til å dokumentere menneskerettsbrudd. Sakene skal sendes til FN. Etter opplæring er målet at gruppene kan fungere som selvdrivne organisasjoner.

– Gjennom avtalen kommer vår kontaktflate til å øke ytterligere. Vi vil også få hevet vår kompetanse. Det gjør at vi kan bli en enda sterkere offentlig stemme for de forfulgte, sier Bakke.

Stefanusalliansen skal fortsatt få hovedvekten av inntektene gjennom gaver.

– Innsatsen for misjon vil bli styrket med innsamlede midler for å ivareta denne delen av vårt oppdrag, sier Bakke.

– NÅR JEG OMFAVNER ET FATTIG BARN, OMFAVNER JEG JESUS

Mama Maggie

Marian (14) og søsknene er stort sett overlatt til seg selv. Faren hennes er kronisk syk, og moren jobber konstant for å brødfø familien. Da storebroren hennes ble fengslet dro kona sin vei og etterlot barnet til Marian. [Les videre på giroen.](#)

500 kr gir et barn som Marian hjemmebesøk i én måned.

Ingen barn skal miste framtiden på grunn av familiens tro!
v:pps #19013 merk: «Maggie [ditt mobilnr]»

Bli fast giver! RYGGRADEN I ARBEIDET FOR DE FORFULGTE

Regelmessige gaver er ryggraden i arbeidet for de forfulgte. En forutsigbar gaveinngang gjør det både enklere og billigere å planlegge organisasjonens innsats, samtidig som våre partnere kan være trygge på at midlene kommer.

Bli fast giver ved å registrere deg på minside.stefanus.no
Eller ta kontakt, så hjelper vi deg! Tlf. 23 40 88 00 / E-post: post@stefanus.no

BLI ABONNENT ELLER TIPS EN VENN MAGASINET STEFANUS

**Syv utgaver i året
– GRATIS!**

Magasinet Stefanus gir stemme til de forfulgte og gir deg inspirerende møter med troende over hele verden

**SEND SMS
«MAGASIN»
TIL 2377**

BOKPREMIE!

De 20 første som melder seg får fritt tilsendt en av Eyvind Skeies bøker fra Egypt: «Biskop Thomas. I kjærlighetens sirkel.» eller «Mama Maggie. En fortelling fra Egypt.»

